בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום א', כ"ד בטבת תשס"ז (14 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע טוב ושבוע שמח!

מי זה עם בני ישראל ומיהו מנהיגו, משה?

"ויאמר [פרעה] אל עמו, הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו." [שמות א' 9]

בשעה שאנו עוברים מִסֵפר אבות האומה הישראלית [ספר בראשית] לראשון של ספרי הבנים [הוא ספר שמות], כבר רואים התייחסות לבני ישראל אבינו כ"עם בני ישראל". פרעה במצרים היה הראשון להכיר בנו שאנחנו לא רק בני משפחה אחת ובני אב אחד, אלא שיש בנו מה שנקרא "עם".
בהמשך הפרשה מורה הקב"ה לו למשה:

"...ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו ה' אלוקי העבריים נקרה עלינו ועתה נלכה נא דרך שלושת ימים במדבר ונזבחה לה' אלוקינו." [שם ג' 18]

הרב שמשון רפאל הירש בפירושו על החומש מקדים את דבריו על הפסוק הזה כך:
=אל תלך לבדך, ואל תופיע בפני המלך כמתלהט והוזה בודד. יראה נא כי מאחוריך העם כולו.= ומוסיף הרש"ר הירש על המונח "העבריים" המופיע לראשונה בפסוק זה:
= מקרה ראשון הוא זה, של פנייה אל שליט בשם העם היהודי, וכאן הננו נתקלים בצורה: "עבריים", שאינה חוזרת עוד, כי בכל מקום הצורה היא "עברים" [עם יוד אחת]. ייתכן כי לא בא הדבר אלא להבליט תכונה מסויימת של ה"עברי" ולהדגיש כי אינה מאפיינת רק את הציבור, אלא כל פרט ופרט ממנו. די היה לו להקב"ה באיש אחד שגילה אומץ רוח כאברהם אבינו – כדברי ר' יהודה [בראשית רבה מ"ב י"ג]: "כל העולם כולו מעבר אחד, והוא [אברהם אבינו] מעבר אחד" – לכן, נקרא "עברי".
כן ירש אומץ רוח זה ווחוזק אופי זה – כל אחד ואחד מבניו. ולכן, בהציג משה בפני המלך את התביעה בשם "העבריים", מכריז הוא בהשתמשו בשם זה: כל אחד מאיתנו מייצג את הציבור, לכל אחד מאיתנו אומץ רוח לעמוד לימין יעדי הציבור ולשאתם איתו – לבדו, מול העולם כולו! ... לא "עברים" אנו, כי אם "עבריים". הרוח הדובר בי חי ופועם גם בזקנינו, חי בקרב כל יחיד ויחיד שבעמנו עד לאחרון שבבניו. ..
את עמנו לא יוכלו להשמיד. בכל יחיד משתקפים רוחו, אומץ לבו ומרצו של הכלל. ולא מן הנמנע, כי משום כך מובא כאן שם זה בכל מלוא משמעותו...=

ועוד זווית על עניין תפילה בעד החולה [שהתקבל מאחד הקוראים. תודה ל-י'ז']:
...אני חושב שאלה שהפיצו את הבקשה חטאו בדבר אחד: פרסום שמו של החולה.
הוא [הרב אֶלון] אישיות מיוחדת, ועל זה הכל יסכימו, גם אלה שאינם מקבלים את הדעות שלו, אבל החובה לסייע לחולה בכל דרך אינה מבחינה בין שלומפר בן שלומפר וכבוד פלוני בן כבוד אלמוני.
מסיבה זו, אין צורך להזכיר שם משפחה אף פעם, די בשם העברי שדרכו בד"כ קשה לזהות את האדם בנדון, לא רק שאין צורך, אלא פרסום השם יכול לגרום שאחליט להתפלל עבור כבוד פלוני, כי חשוב לי שהוא יחלים, ואין לי כל עניין בשלומפר. ובכך פרסום השם יכול להביא לחטאים.
ובכלל, כמה טוב לכל אדם, כל אחד בדרך שלו, לחשוב על אלה שזקוקים לעזרה, דווקא באמצע היום, כאשר הוא עמוס בעיסוקים שלו. דרך אחת היא תוספת בברכת הרפואה.
ואם כבר, שנייה של מחשבה או תפילה של כל אחד מאתנו יכול לגאול את השבויים ואת הנעדרים, רגע של ניתוק מהחיים העמוסים של כל אחד מאתנו...

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל